

Szerkesztési iroda:
Nagyberek, Zápalya-u. 1.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápalya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felviteltök inté-
zendők.
Címjegyzék: Budapest-cím 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével minden
napon 6 óráig. m. s. m. m.

Nagyberek, 1913.

XLII. évfolyam 67. szám.

Péntek, március 21.

A pártok munkaprogramja.

— márc. 21.

Hogy a lezajlott parlamenti háború után a pártok program nélkül maradtak: ezt csak részben fogadhatjuk el és pedig oly alakban, hogy a szövetkezett ellenzéki frakciók maradtak program nélkül. Azaz, hogy még így sem fejeztük ki a teljes igazat, — mert az ellenzéki frakciók nem maradtak politikai program nélkül, — nekik nem is volt programjuk. Valamennyien már a háborúság kezdete előtt program nélkül álltak s épp ez a szegénység, a programtalanságnak ez a nagy nyomorusága okozta viszonyaink romlását. A régi pártok közül az Apponyi-féle — (mérésékelt ellenzéki, közjogi, nemzeti — vagy minek nevezzék?) a maga közjogi „továbbfejlesztő” programját enkezüleg szüntette be, mikor sok hallgatás után a függetlenségi pártba olvadt. A függetlenségi párt beszüntette programját, mely különben sem volt aktuális reális politikai program — mikor 67-es alapon kormányt vállalt. Ugyanezt tette a néppárt, midőn legfőbb „programpontjával”, az egyházpolitikai revíziókat felfüggesztésével lépett kormányra. A „nemzeti vívmányokat” követelő Andrassy-frakció program nélkül maradt, mikor a nemzeti vívmányok kikapcsolásával vállalta a hatalmat. A Justh-csoport program nélkül maradt, mikor az önálló bankot szerencsésen eltemette. S valamennyi most együtt programtalanul áll, amióta már a kölcsönvett választójogi program is elvesztette aktualitását. — Hát ezek mind pártok vagy frakciók, amelyek keresik sohasem birt vagy elvesztett programjukat, — mintha csak meghalt vagy meg nem született lények keresnék a testhez szükséges — lelket.

De a munkapárt — egyáltalán nem maradt program nélkül. Bár eddig is óriási alkotásokat létesített s Magyarország egész politikáját reformálta, még nem kevésbé jelentékeny feladatok előtt áll. Mindenekelőtt gyakorlatilag megvalósítania, működő intézményé, élő organizmussá alakítania kell mindazt a nagy reformot, melyet a parlament megalkotott. Továbbá, hogy a törvényhozás rendjét korszakos reformokkal biztosította és így állami életünk egészséges funkcionálását lehetővé tette: — úgy kell ezután az állami életben belül a beteges vagy gyenge szerveket egymásután gyógyítani s hazánkat igazán a szolid, reális, zavartalan munka országává fejleszteni. Voltaképp mondhatjuk, hogy míg a többi párt és frakció a lezajlott háborúság után program nélkül áll: — addig a munkapárt

most jut oda, hogy programját minden vonalon, a gyakorlati élet minden terén megvalósíthassa. S éppen azért folyt a most lezajlott nagy harc, hogy a politikai terror s anarchia letöressék és az országnak a munkaprogram megvalósítására lehetőség nyujtassék. S éppen az a körülmény, hogy a többi párt és frakció program nélkül áll, mutatja, hogy a munkapárt programja mily hatalmas, mily mindenekelőtt álló elemi erő. S oda jutotunk, — hála a gondviselésnek — hogy a többi párt csak úgy folytathat létet, ha igyekszik egyet-mást — a munkapárt programjából magáévá tenni. S a munkapárt dicsősége, hogy ezentul a többi is mind — technikai obstrukció, trombitálás, sipolás stb. helyett kénytelen lesz igazi munkaprogramhoz szokni.

HIREK.

— Nagyszombat. A nagy gyász napját holnap a föltámadás örömnépe váltja fel.

Már a reggeli szentmise kezdetén megszólalnak ismét a harangok a város összes templomaiban. A nagyszombati szentszombatnak is nevezik, mert Krisztus e napon a sirban nyugodott. Egyszermind azért is, mert ma az egyház új kovából kiűtött szikrával meggyújtott és a pap által megszentelt tüzet, husvéti szent gyertyát és keresztelési vizet kap. Régekte szokásban volt mindennap, később legalább minden szombaton a gyertyák meggyújtására új tüzet ütni kovából, de a tizennegyedik században e szertartás egyedül nagyszombatra lett szorítva.

A nagyszombati ceremóniák főrészei: a tűznek, tömjénnek és husvéti gyertyának megszentelése; a keresztvízszentelés, a szentmise, melynek vége előtt rövid vecsernyét énekelnek.

A róm. kath. plébánia-templomban a holnapi szertartások sorrendje a következő:

Reggel 6 órakor az oltári szentséget a szentsirba helyezik, 7 órakor tüzszentelés és a husvéti gyertyák szentelése, majd a keresztvíz szentelése, utána ünnepies nagymise. A nagymise alatt újra megszólalnak a harangok. Este 6 órakor feltámadási ünnepély a szokásos körmenettel.

— Koszorúmegváltás. A szabadkőmivesek helybeli köre Winter J. Lipót elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címen a nagyberekeli Patronage-egyesületnek 50 koronát adományozott, amelyért ezen az uton mond hálás köszönetet az egyesület elnöksége.

— A verseci püspök lemondása. Mint Ujvidékről jelentik, Zmejánovics Gábor verseci szerb püspök beadta lemondását és nyugdíjazását kérte. Zmejánovics püspök már régebben foglalkozott a lemondás gondolatával. Bogdanovics Lucian pátriárka azonban akkor lemondását nem fogadta el. Zmejánovics püspök most megújította lemondását azzal, hogy ragaszkodik elhatározásához, amelyet a pát-

riárka most már előreláthatóan el fog fogadni. Zmejánovics nevét annak idején sokat emlegették, amikor a néhai Brankovics pátriárka elleni támadások élén állott.

— A hivatalos Tavasz. Hogy a nap-tárnak és az időjósoknak sohse legyen igaza, arról mindig gondoskodik az idő. A meteorológusok például az idén márciusra borzalmas komisz időt jósoltak. Csupa fagy, eső, havaseső, szélvihar jelzi kritikus napjait s februárban már előre borzongtunk a kellemetlen márciustól. És a derék idő nagyszerűen lecáfolta a kellemetlen meteorológusokat. Régóta volt ugyanis oly verőfényes, mosolygós, gyönyörű március, mint az idén. Ugyszólván minden nap a legszebb tavaszi megújodást nyujtotta s a fák, bokrok tele vannak fakadó rügyekkel, úgy, hogy ha így tart, egy hét alatt zöld lesz minden. Mivel pedig a tavasz valójában már március elején megkezdődött, természetes, hogy a kalendárium csak most, március végén vesz tudomást a tavaszról s azt mondja, hogy ma, március 21-ikén kezdődik a tavasz.

S mivel a kalendárium ebből nem enged, hát mi is beszámoltunk arról, hogy ma kezdődött a hivatalos tavasz, még pedig a csillagászok szerint pontosan reggel 6 óra 18 perckor, amikor a nap a kos jegyébe lépett. Az idő ezuttal ma nem cáfolja le tovább a kalendáriumot és gyönyörű tavaszi napot engedélyezett, amelynek reméljük még sok-sok folytatása lesz. Egyébként a mai hivatalos tavaszi napnak nevezetessége még az, hogy ma van az ugynevezett tavaszi napjegy-egyenlőség, amikor az elmúlt éjszaka olyan hosszú volt, mint a mai nappal. Alig van benne három percnyi differencia a nappal javára. Mától kezdve pedig rohamosan nőnek a nappalok és rövidülnek a sötét, nehéz éjszakák. Nő a vilá-gosság, a derű és ragyog az élet.

— Szinielőadás a kath. legényegyletben. A nagyberekeli róm. kath. legényegylet március 24-ikén hétfőn, husvét másodnapján d. u. 5 órai kezdettel szindarabot ad elő, amelyre az érdeklődőket ezuton is meghívják.

— Gazdasági előadás. Tanulságos és hasznos előadást tartott e hó 19-ikén Gyulai Károly gazdasági szaktanár Botoson a többtermelésről és a helyes mű-trágyázásról. Az előadást a község intelligenciáján kívül mintegy 4-500 főnyi gazdaközönség hallgatta, akiknek Belitska Gusztáv és Kamenkovics lelkész tolmácsolták szerbül az előadást s egyben megköszönték az előadónak fáradozását, igérték, hogy tanácsait követni fogják.

— Malomipari tanfolyam. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a m. kir. Technológiai Iparmúzeum malomtulajdonosok, malomipari tisztviselők, fő- és almolnárok részére folyó évi május 2-től június hó 12-ig Budapesten malomipari továbbképző tanfolyamot rendez. Beiratkozni lehet március hó 10-től április hó 20-ig a m. kir. Technológiai Iparmúzeum irodájában (Budapest, VIII., József-körút 6. I. em. 2.) a hivatalos órák alatt (hétköznap délelőtt 8-1-ig, délután 3-7-ig), vagy pedig levél útján. A tandíj 20 korona, mely a beiratkozás alkalmával lefizetendő. A tanfolyamon való részvételt a temesvári kereskedelmi és iparkamara melegen ajánlja a kerületbeli malomiparosoknak.

— **Rejtélyes gyilkosság.** — **Tizenkilenc késszurás.** Rejtélyes gyilkosság történt tegnapelőtt éjjel Bótoson. Reggel felé ugyanis a járó-kelők az utcán vérbe-fagyva holtan találták Jurisin Vászát ottani lakost. A holttesten tizenkilenc késszurás volt, azonkívül fejét is behasították fejszével. A meggyilkolt előzőleg a koreszmában volt s valószínű, hogy ott összeveszett többekkel, akik azután így álltak boszút rajta. A nyomozás folyik.

— **Országos vásár Bótoson.** A mai tavaszi vásáron Bótoson az őszi vásárhoz hasonlóan nagy felhajtás volt. Ugy lovak, mint szarvasmarhák, sertések és juhek nagyszámu vásárlóközönségre találtak. A környékbeli falvakból beözönlött a sok nép és rég volt oly élénkforgalmu vásár. A rossz pénzvisszonyok dacára a felhajtott állatok nagyrésze elkelt. A szépen elrendezett, hatalmas vásártér lehetővé tette a nagy forgalom könnyű lebonyolítását.

— **Játék a fegyverrel.** Jekl Ferenc kilenc éves verségi tanuló a napokban Gumbinger Ignác nevű 12 éves fiu társaságában a verségi városi szénaraktárnál hatos kaliberű flóbertpisztolylyal verebekre lövöldözött. A két fiu addig ügyetlenkedett a fegyverrel, míg egyszer csak Gumbinger Ignác úgy lőtt, hogy a fegyver golyója Jekl fejébe furódott. A megsebesült fiut a temesvári kórházba vitték, ahol most élet-halál közt lebeg.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnél gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnének.

Márc. 30. Vöröskereszt közgyűlése.
Apr. 14. Közig. bizottság ülése.

Színház, irodalom.

** **A tavaszi színiévad.** A délvidéki színtársulat ma már megérkezett Nagybecskerekre s egy-két napi pihenő után, március 22-ikén, húsvét vasárnapján megkezdte az idei tavaszi színiévadot. A társulat előadásait Lehar új, diadalmas operettjével, az „Év”-nak bemutatásával kezdi meg, amelyet vasárnap és hétfő estére tűzött műsorra az igazgatóság. Vasárnap délután a Leányvásárt, hétfőn délután pedig az Asszonyfalót adja a társulat. A tavaszi színiésvon a társulatra néve igen kedvezőnek ígérkezik, mert Leówey József titkár igen szép bérletet nyújtott. Reméljük ezzel szemben, hogy a társulat előadásai ellen nem lesz panasz.

(*) **„Az Érdekes Ujság”.** Megjelent Magyarország legolcsóbb, legszebb és legérdekesebb képes hetilapjának, „Az Érdekes Ujság”-nak első száma. Tartalmában kitűnő illusztrációkkal benne van mindaz, ami a világ és az ország eseményeit figyelemmel kísérendő ember érdekelheti. Borítékjának képei, melyek nálunk eddig ismeretlenek, mélynyomással eljárással készülnek, már maguk is szenzáció számba mennek és emelik az ujság tartalmát. Aktuális képei között ott találjuk a Voloscából hazatért Justh Gyulát, Ferenc Ferdinánd trónörökösnek egy kedves képét, amint inkognitóban utazik. Hajdumegye most

felszentelt székházát. Arcképekben bemutatja a hét nevezetes embereit, a magyar társadalom halottjait, köztük Vay Ádám grófot és Ábrányi Kornélt, aztán a Romanovok magyar vonatkozású leszármazottját, Alexandra Pawlownát. A kereskedelmi utazók új elnökségét, képeket közöl e mellett a sport e heti történetéből. Azonkívül egész sereg illusztráció szól a forradalmi Mexikóról, kép a párisi királynők királynőjéről, Newyork új pályaudvaráról és nincs olyan szenzáció, melyről meg ne emlékeznék. Irodalmi sorozatában a magyar irodalom legjavát adja, az első számban Bródy Sándor, Molnár Ferenc, Bíró Lajos, Szomaházy István, Szini Gyula, Jób Dániel nevei fényeskednek, emellett gazdag humoros tartalma is, ahol majd állandóan Molnár Ferenc, Heltai Jenő és Nagy Endre tréfáit találjuk. Közleményei közül kiemeljük még Blaháné naplóját. Az Érdekes Ujság bemutatja aztán a mozi népszerű művésznőit, Jókai fel nem dolgozott ötleteiből egy cikkre valót közöl és érdekes fényképfelvételeket a határon táborozó magyar katonákról, gazdagon illusztrált cikket Pest jellegzetes utcai életéről. Ezzel még nem merítettük ki tartalmát és ha megemlítjük, hogy ezenkívül regényt közöl, külön gazdag melléklete van az asszonyok és külön a gyermekek számára, akkor láthatjuk, hogy ma nincsen hozzá hasonló magyar képeslap. Az Érdekes Ujság a Légrády Testvérek kiadásában jelenik meg Budapesten, Váci-körut 78. Előfizetési ára pártatlanul olcsó: negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 20 fillér.

(*) **Madách Imre rajzai.** Bányai Elemár rendkívül érdekes erekléket mutat be Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb számában: Madách Imrénének három gyermekkorai rajzát, melyek kis gyermekhez képest meglepő ügyességet árulnak el s a költő testvéreiről mutatnak be érdekes jeleneteket. A március 15-iki nemzeti ünnepre vonatkozik Ábrányi Emil verse, egy érdekes történet a sturezi hősről, Steinhofér Károly cikke Petőfiről. Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör legújabb kalandjait, Keményfi Jenő szép rajzot ad, Elek nagyapó kis mesét, Altai Margit vidám kis szindarabot, Zsigabácsi vidám mókát, Rákosi Viktor regénye, a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Törvényszék.

§ **Betörés a nagybecskereki tisztviselők fogyasztási szövetkezetébe.** Hirt adtunk annakidején arról a betörésről, amelyet f. é. január hó 26-ikán a közisztviselők fogyasztási szövetkezetének üzleteliségeiben követtek el. A csendőri nyomozás rövidesen kiderítette, hogy a betörést Paul Antal szövetkezeti inas-gyerek három helybeli pajtásával: Ország Lászlóval, Topolesán Milánnal és Kranyák Mihályival szövetkezve akként követték el, hogy a pinceajtó felfeszítése után a pincén keresztül behatoltak az üzletbe, ott a bezárt pénztárfiókot felfeszítették és azután a pénztárfiókból 200 korona készpénzt, 165 K 96 f. értékű okmánybélyeget, az üzletből pedig különböző üzleti árukat, pezsgőt, bort és likőröket, továbbá szivarokat és szivarkákat, összesen 820 K 22 fillér értékű holmit együttesen elvittek.

A kir. ügyészség Paul Antal és társai ellen fiatal korukra való tekintettel lopás vétsége miatt emelt vádat, melyet a f. hó 15-ikén vett tárgyalás alá a nagybecskereki kir. törvényszék. A bíróság a fiatalokru vádlottak közül, akik teljes beismerésben voltak, Paul Antalt javító nevelésre, a többi három vádlottat pedig dorgálásra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **A vetélytársnő rémtette.** Részletesen beszámoltunk annakidején Szuflek Etel 19 éves öteleki lakosnő bűnügyéről, amelyben a múlt év június hó 7-ikén ítélkezett a nagybecskereki kir. törvényszék esküdtbirósága. Szuflek Etel

1912. évi március hó 1-én vetélytársnőjének, Bartha Rozália öteleki cselédnek öthónapos kisleányát egy őrizetlen pillanatban kiemelte a böleséből, azután kendőjével betömte a kisgyermek száját és a gyermeket egy félreeső helyre dobta, ahol az megfuladt. A bestiális nő azért követte el ezt a borzalmas tettet, hogy Bartha Rozáliától elidegenítse kedvesét s azt így magának nyerje meg. A kir. ügyészség szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat Szuflek Etel ellen, az esküdték azonban csak erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntetében mondották ki bűnösnek Szuflek Etelt, akit a kir. törvényszék az esküdték verdiktje alapján a Btk. 92. §-ának alkalmazásával öt hónapi fogházra ítelt, amely büntetésből azonban a vizsgálói fogság által három hónapot kitöltöttnek vett. A kir. ügyész az ítélet ellen a Btk. 92. §-ának alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelentett be. A napokban foglalkozott ezzel az ügygyel a kir. Kuria büntetőtanácsa Vavrik Béla kuriai másodelnök elnöklése mellett. A kir. Kuria alaposnak ítélte a kir. ügyész semmisségi panaszát és Szuflek Etel büntetését az enyhítő szakasz mellőzésével két és fél évi börtönnre emelte föl, amelyből azonban három hónapot szintén kitöltöttnek vett.

§ **A fájóslábu sertés.** Ifj. Gomán Sándor, Petreszku Gomán Livia, id. Gomán Sándor és Kalderás Milka gádi cigányok 1911. évi október hó 31-ikén kocsin a Bókáról Gyér felé vezető uton hajtottak. Az ut mentén az árok szélén egy sertés tartózkodott, mely a fájós lába miatt a községi falkából visszamaradt. A kanászok több száz lépésnyi távolságra voltak, a cigányok tehát nem mulasztották el a jó alkalmat, hanem az utjukba akadt zsakmányt feltették a kocsira és hazavitték. A kanászok a távolból észrevették a lopást és nyomban jelentést tettek a csendőröknek, akik éppen akkor értek id. Gomán Sándor házába, amikor az javában boncolta a sertést. A kir. ügyészség a már többszörösen büntetett cigányok ellen lopás bűniette miatt emelt vádat, melyet tegnapelőtt tárgyalat a nagybecskereki kir. törvényszék. A cigányok a tárgyaláson egyértelműen azzal védekeztek, hogy a lopásban egyedül id. Gomán Sándor a bűnös, mert az tette a kocsira a sertést, míg a többiek az ellen tiltakoztak, de különben is az állat döglötten feküdt az árok partján, tehát már semmi érteke sem volt, csupán szappannak lehetett volna kifőzni. A kir. törvényszék a vádlottak közül ifj. Gomán Sándort, Petreszku Liviát és Kalderás Milkát terhelő bizonyíték hiányában felmentette, id. Gomán Sándort pedig egy heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

A háboru.

A Skodra-affér. — **A tartalékos tengerészek visszatartása.** — **Skutari ostroma.** — **Ütközet Kadikőjnél.** — **A tőzsde zárva.**

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szerbek és montenegróiak vakmerő packázása izgatja föl most az egész európai közvéleményt s egész Európa egyhangulag élesen elítéli a két Balkán-országocska provokációját, amelyet monarchiánk minden valószínűség szerint keményen meg fog torolni. A Skutarit ostromló szerbek és montenegróiak ma is folyton a várost és nem az erődöket bombázzák, ami általános felháborodást kelt. A tráciai haretéren Kadikőjnél nagyobb ütközet volt a bolgárok és törökök között, amely ütközet a bolgárok visszaverésével végződött.

Mai jelentéseink a következők:

A Skodra-affér.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik:

Wickenburg gróf fiúmei kormányzó a Skodra-ügyről a következőket mondotta egy újságíróknak:

— A Skodra parancsnokát tegnap kihallgattam. A kihallgatás a fiúmei révhitelénél történt. A Skodra kapitánya részletesen elmondta a Skodra föltartóztatásának hiteles történetét s ez a jelentés megegyezik a lapok előadásával. A Skodra azért nem sérült meg a Hamidie bombázásától, mert két görög hajó mögé menekült. Az ügyről szóló jegyzőkönyvet lezártam s illetékes helyre terjesztem.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből sürgönyzik, Wickenburg kormányzó holnap részletes jelentést tesz az ideérkező Lukács miniszterelnöknek.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik: A Skodra kormányosa elmondta, hogy a görög hajókról leszálló szerb tisztek csilapították a montenegróiakat, de ezek nem hallgattak rájuk. A szerb tisztek mind intelligens emberek voltak, de a montenegróiak a legvadabbak közül valók s így is viselkedtek.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A „Daily Mail” úrületnek mondja, hogy Szerbia és Montenegró így provokálják Ausztria-Magyarországot. Feltűnő — ugymond a lap — ez a vakmerő provokáció, mert úgy Miklós király, mint Péter király tudatában lehetnek eljárásuk következményeinek.

A tartalékos tengerészek visszatartása.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pólából sürgönyzik: A haditengerészet tartalékosai tegnap mentek volna szabadságra, azonban parancsot kaptak, hogy nem szerelhetnek le s további rendelkezésig szolgálatban kell maradniok.

Skutari ostroma.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szerb és montenegrói ostromlóereg tovább bombázza Skutarit. Szerb katonai körökben azt hiszik, hogy Skutari néhány nap múlva esik.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Cattarából sürgönyzik: A szerb-montenegrói sereg három nap óta bombázza Skutarit. A bombázás azonban nem az erődök, hanem a város ellen, főleg a város katolikus negyede ellen irányul, ahol a bombák mindennap tüzet gyújtanak. Nikita király katonáit nevesen biztatja az ostromra s azzal hitegeti őket, hogyha beveszik Skutarit, egész Európa vejük lesz.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A belgrádi magyar-osztrák követ panaszt emelt a szerb kormánynál Skutari városrészének bombázása miatt. Ma vagy holnap Belgrádban és Cettinjében más hatalmak követei is interveniálnak Skutari bombázása miatt.

Ütközet Kadikójnél.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A bolgárok tegnap Kadikójnél megtámadták a törököket. Rendkívüli heves és véres harc fejlődött ki, amelyben a török flotta sikeres ágyútűzzel támogatta a török sereg jobb szárnyát. A szárazföldi és tengeri erő együttes operálásával több órai véres harc után sikerült a bolgárokat visszaverni.

A tőzsdei üzet.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma nagypéntekre való tekintettel a tőzsde hivatalosan zárva volt

s így üzet sem volt. A magánforgalom is gyönges csak a tőzsde kávéházában költöttek üzletet, amelynek során az értékek egy-két koronával olcsóbban keltek.

A miniszterelnök útja.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lukács László miniszterelnök ma délután 6 óra 40 perckor Fiuméba utazik. Itt holnap Wickenburg gróf kormányzó informálja a miniszterelnököt a Skodra-ügyről s azután a miniszterelnök Lovranába utazik.

A görög király temetése.

Budapest, márc. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szalonikiból sürgönyzik, a görög király holttestét, amely itt van fölravatalozva, holnap elszállítják Athénbe. Az eddigi megállapodások szerint a király temetése csak a jövő héten lesz.

Feloldós szerkesztő: Somfai János.

1104—1913. tkvi szám. 1439—1

Árverési hirdetmény kivonat.

Az antalfalvai kir. járásbírószág mint tkvi hatóság az 1881. évi LX. t.-c. 144. és 146. §§-ai alapján dr. Stern László nagybecskerei ügyvéd végrehajtó javára 200 kor ügyvédi munkadíj tőke, ennek 1911. évi március hó 10. napjától számított 5% kamatai 43 kor. 10 fill. és 12 kor. 45 fill. megállapított és a még felmerülő költségek behajtása céljából özv. Vitomirov Mladenné szül. Petrov Krisztina ugvis mint kk. Vitomirov Milka gyámja idvori, kk. Vitomirov Zsiva. Deszanka árkodí és kk. Marjánov Milivoj botosi lakosok ellen, az antalfalvai kir. járásbírószág területéhez tartozó és Árkod községben fekvő és az árkodí 3032. sz. tkvben felvett:

100. hrsz. 375 □-öl szőlőre 158 kor., III. d. 20. hrsz. 1 hold I. o. szántóra 393 kor.,

III. d. 59. hrsz. 1 hold I. o. szántóra 393 kor.,

20. hrsz. 1 hold 400 □-öl I. o. kaszálóra 491 kor.,

71. hrsz. 400 □-öl kertre 98 kor.,

270. hrsz. 400 □-öl kertre 98 korona kikiáltási árban, még pedig C. 33. alatt kk. Vitomirov Vitályos, Deszanka, kk. Marjánov Milivoj és kk. Vitomirov Milka jutalékának 1/3 részére özv. Vitomirov Mladenné szül. Petrov Krisztina javára bekebelezett élethoszszigliani haszonélvezeti jog fentartásával, amennyiben ezen ingatlanok 1636 kor. 90 fill. vételárért eladatnának, ellenesetben enélkül a visszárverést Gumics Béláné késedelmes árverési vevő személyére elrendeli. Az Árkod községénél megtartandó nyilvános árverésre határnapul az 1913. évi április hó 12. (tizenkettedik) napjának d. e. 9 óráját tűzi ki.

Az árverési feltételeket, melyek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és Árkod község előljáráóságánál megtekinthetők, a következőkben állapítja meg:

1. Az árverés alá kerülő ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adható.

2. Az árverezni szándékozók az 1908. XLI. t.-c. 21. §-ának második bekezdésében felsorolt jogosultak kivételével tartoznak az árverés alá kerülő ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy a kormány által óvadékképeseknek nyilvánított és az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni, avagy pedig annak a bíróságnál bírói letétbe történt előleges áthelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

Jelen kérvény költségei 12 koronában állapítottak meg.

Utasítottak Gumics Béláné árkodí lakos, késedelmes árverési vevő, hogy 12 kor. visszárverés kérését költségét dr. Stern László nagybecskerei lakosnak különbeni végrehajtás terhe mellett fizesse meg.

A kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság. Antalfalván, 1913. évi február hó 27-én.

Dr. Varga s. k., kir. járásbíró.

Áprilisban jelenik meg SOMFAI JÁNOS ÚJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

A könyv előfizetési ára 3 K.

Előfizethetni a szerzőnél a „Torontál” szerkesztőségében

1095—x 25

90/913. végrh. szám. 1459—1.1

Árverési hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város polgármesteri hivatalnak 4609/913. kig. számú végzése folytán Kiszezsény község javára 944 korona 50 fillér tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi március hó 4. napján lefoglalt és 1100 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Német-utca 2804. házs. a kibérelt gépszinben leendő megtartására határidőül 1913. évi április hó 4. napjának délelőtt 10 órája kifizetik, az 1913. évi 4609. kig. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: Lokomobil és eséplőszekrény.

Nagybecskereken, 1913. évi március hó 20.-án.

Molnár Jakab vár. végrehajtó.

Irodai munkához

4 kor. napidíj mellett

rögtöni belépésre keresek két irodai napidíjast.

Ajánlatok az alanti címre küldendők:

Kovacevich Simon

tagosító mérnök, jogosított földmérő.

Baranda (Torontálmegye)

1455—3.2

Rudna község előljáráóságától.

319—1913. szám. 1447—3.3

Hirdetmény.

Rudna község (Torontálmegye) előljáráósága 2000 kor. költségeliránnyal artézi, esetleg mélykutató furattal, melyre nézve nyilvános árlejtést hirdet.

Ajánlatok írásban adandók be 1913. évi március hó 25-ig.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában hétköznapon a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Rudnán, 1913 március hó 12-én.

Az előljáráóság.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Ad 104—kgy. 1911. szám. 1448—1.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Törökbecse község képviselőtestületének fenti sz. határozata alapján ezennel pályázatot hirdet Törökbecse község villamos köz- és magánvilágítása, valamint egyéb ipari célokra szolgáló elektromos áram szolgáltatására.

Törökbecse község lélekszáma 7962, házszáma 993.

Törökbecse község a villanyvilágítás bevezetését koncessziós alapon kívánja megoldani.

Az ajánlatok:

1. Koncessziós teendők szerződés formájában, felölve benne mindazon intézkedéseket, melyek a szokásos módon abban helyt kell, hogy foglaljanak. Ezen szerződés főbb pontjai:

1. A szükséges összes befektetéseket maga a vállalkozó létesíti.

2. A koncesszió időtartama, az időközi megváltás s hátrahagyott feltételei.

3. A község közvilágításának ára, valamint a lámpák későbbi szaporítás esetén számítható árai és feltételei. A közvilágítás 180 drb 32 gyertyafényű fémszálas izzólámpa és 3 drb 200 gyertyafényű iv-lámpapótlóval kívánatik eszközöltetni olyformán, hogy ezen lámpák felemennyisége egész éjjelen át, fele pedig fél éjjelen lesz világítandó.

4. A magánfogyasztás egységára világítási és motorikus célokra.

5. A községnek nyújtandó részesedés.

6. Az üzem folytonosságának biztosítására szolgáló intézkedések.

Az ajánlatok kötelező formában teendők, a feltételek tisztán, szabatosan körülírandók, mert utólagos magyarázatnak, vagy bármilyen természetű pótajánlatnak hely nem adatik.

A község egyéb kívánalmai és feltételei a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármely napon megtekinthetők.

Az ajánlatok 5000 korona letétele ellenében zárt borítékban legkésőbb **1913. évi április hó 15-ig** nyújtandók be a jegyzői hivatalban, ahol ugyanazon d. u. 3 órakor fognak az előjárás által felbon-

tatni. Az ajánlattevők a felbontásnál jelen lehetnek.

A beérkezett ajánlatok a fennálló és a közszállításra vonatkozó szabályrendelet értelmében fognak elbíraltatni és az ajánlattevők kötelesek ugyancsak a közszállítási szabályrendeletben foglalt határidőig ajánlataikkal szóban maradni.

A község fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok elfogadása felett szabadon határozzon és el nem fogadás esetén ajánlattevők semmiféle címen kárpótlást nem igényelhetnek.

Törökbecse, 1913. évi március hó 15-én.

Az előjáróság.

32—1913. tkvi sz 1463—1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság alább nevezett végrehajtató ujabbi kérelmére közhírré teszi, hogy a kir. kincstár (képv. Kéler Ákos m. főügyész által Nagybecskerekén) végrehajtatonak Bacskjov György csentai lakos végrehajtást szenvedett elleni 208 kor. 61 fill. tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében a fenti követelésnek behajtása végett, a pancsovai kir. törvényszék és a perlaszi kir. járásbíró mint tkvi hatóság területén, a csentai 185. számú betétben végrehajtást szenvedett tulajdonául felvett:

1. A. I. 1—2. sorsz. 294. hrsz. 556. ö. i. sz. ház udvarral és kerttel 529 —öl 670 kor.,

2. A. II. 1. sorsz. 1632. hrsz. 243 —öl szántó a Nad kulpium dülöben 35 kor.,

3. A. II. 2. sorsz. 1633. hrsz. 364 —öl szántó a Nad kulpium dülöben 35 kor.,

4. A. + 2 sorsz. 2485. hrsz. 1570 —öl szántó a Megye dülöben 143 kor.,

5. A. + 2. sorsz. 2753. hrsz. 1359 —öl szántó a Livade dülöben 261 kor.,

6. A. + 3. sorsz. 3842. hrsz. 952 —öl rét a Gorny-sziget dülöben 18 kor.,

7. A. + 4. sorsz. 4446/1. hrsz. 211 —öl szántó a Leje dülöben 52 kor.,

8. A. + 5. sorsz. 4662. hrsz. 1889 —öl szántó a Belőbrég dülöben 390 koronában megállapított becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1913. évi március hó 22 nap-

jának d. e. 9 órája Cseta községéhez kifizetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen a határnapon a becsáron alul is el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20%-át a venni szándékozók készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. I. M. rendelet 8-ik §-ában jelzett óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át szolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi 30. t.-c. 10. §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Központi Hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908: XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatatik, részt nem vehet.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A vevő köteles az árverési vételárat két egyenlő részletben, és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számítható 5 százalékos kamatokkal együtt, az antalfalvai kir. adóhivatal, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Árverési feltételek:

1. A vevő köteles az ingatlan terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

2. A vevő az ingatlan birtokába az árverés jogereje emelkedése után lép, de annak haszna már az árverési naptól fogva őt illeti. Amennyiben azonban az ingatlan haszonbérbe volna adva, csak a gazdasági év végétől.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1913. évi január hó 5-én.

Cziróni s. k., kir. járásbíró.

Az „Első Bégafői Takarékpénztár mint Részv.-társaság” 1912. évi zárszámadása.

Ugyon.		Zármérleg-számla.		Teher.	
Pénztárkészlet	790 97	Részvénytőke 500 drb teljesen befizetett részvény	50000	—	—
Követelés más pénztételeknél	93	Betétek tőkésített kamataival	50783	32	—
226 drb leszámított váltó	199059 05	Hitelezők	28900	—	—
		Visszleszámított váltók:			
		28 drb Szeged-csongrádi takarékpénztárnál 60350	—	—	—
		3 drb Torontálmegyei takaré- és hitelbanknál	2000	—	—
		Átmeneti kamat	—	—	4082 70
		Nyeremény egyenleg:			
		30% tartalékalap javadal.	1148 10	—	—
		Tiszta nyeresemény	2678 90	—	—
	199943 02				199943 02

Tartozik.		Nyereség- és veszteség-számla.		Követel.	
Betétek után fizetett kamatokért	2658 03	Kamatok	19435 73	—	—
Betési kamatozóért	265 80	Levonva az 1913. évet megillető átmeneti kamat	4082 70	15353 03	—
Adókért	100 —				
Költségekért	872 08				
Fizetett visszleszámítási kamatokért	7630 12				
Nyeremény egyenleg:					
30% tartalékalap javadal.	1148 10				
Tiszta nyeresemény	2678 90				
	15353 03				15353 03

Kelt Bégafőn, 1912. évi december hó 31-én.

Walzer Mihály s. k., pénztáros.

Behring Péter s. k., v.-igazgató.

Lischerong Gáspár s. k., igazgató.

Behring Péter s. k., könyvelő.

Kráy János s. k., ig. tag.

Steyer Albert s. k., ig. tag.

Grósz József s. k., ig. tag.

Altmayer Gáspár s. k., ig. tag.

Grósz András s. k., ig. tag.

Gossmann Christian s. k., ig. tag.

Megvizsgáltuk és teljesen megegyezőnek találtuk. — Bégafőn, 1913. évi március hó 10-én.

A felügyelő-bizottság:

Fundenberger Péter s. k.

Bundy Miklós s. k., elnök.

Röhrich Miklós s. k.

Meghívó.

Az alibunári járási hitelszövetkezet (korlátolt felelősséggel)

1913. évi március hó 30-án délelőtt 10 órakor tartja Alibunáron saját házában

XIV. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tisztelt tagjait ezennel meghívja

Dr. Korsós Elemér, vezérigazgató

Tárgysorozat:

1. Az 1912. évi mérleg-, veszteség- és nyereség-számla előterjesztése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1912. üzleti évről s a fölmentvény megadása fölött határozathozatal.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. Igazgatósági tagok választása.

Vagyon			Mérleg-számla.			Teher.			
1	5/II	Leltár	630	—	1	20/II	Üzletrész*)	74211	07
2	28	Osztrák-magyar bank	206	30	2	22/II	Tartalékalap	44144	18
3	31	Perköltség	200	—	3		1912 évi belépési díjak	93	—
4	40	Ingatlan	935	54	4		10% javadalmazás	573	18
5		Intézeti ház	21767	89	5	14/II	Betét	68684	58
6	17/II	Váltótárca: jelzálogilag biztosítva	131456	—	6	87/II	Betétkamatadó	169	64
		üzletrész fedezettel	121962	—	7	97/II	Adomány	99	80
7	88	Kötvények	253418	—	8	89	Átmeneti kamat	2413	85
8	7/II	Pénztárállomány	2500	—	9	9/II	Visszszámított váltó	86400	—
			2220	20	10	69	Igazgatósági jutalék	573	18
					11	18	Tiszta nyereség	4515	45
			281877	93				281877	93

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

1	5/II	Leltár leírás	70	—	1	8/II	Kamatok	22238	98
2	87	Betétkamatadó	323	50	2	3/II	Késedelmi kamatok	246	98
3	4/II	Adó	1458	43	3		Házbérijövedelem	246	—
4	90	Házbér	460	—					
5	10/II	Betegsegélyző-pénztár	87	78					
6	11/II	Betétkamat	3235	11					
7	18/II	Fizetések	3600	—					
8	19/II	Visszszámított váltókamat	7169	63					
9	69	Igazgatósági jutalék	573	18					
10	1/II	Tartalékalap javadalmazása	573	18					
11	16/II	Üzleti költségek	659	70					
12	18	Tiszta nyereség	4515	45					
			22725	96				22725	96

Alibunár, 1912. évi december hó 31-én.

Üzletvezető igazgatóság:

Kracsunov Aurél.

Dr. Korsós Elemér, vezérigazgató.

Mohaupt Gyula.

Krsztics György.

Trász Péter.

Galkanovics Mihály

Jelen veszteség- és nyereség-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, teljesen megegyezőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Engels Flúöp, elnök.

Dr. Anca Péter.

Volk Péter.

Ambrus József.

Graudencz Károly.

* VII. évtársulat	1 tag	1 üzletrésszel	K	43'01
I/II.	180	363	"	35549'09
II/II.	170	252	"	20084'71
III/II.	79	131	"	7397'05
IV/II.	112	214	"	8072'06
V/II.	77	184	"	3065'15
Összesen	619	1145	"	74211'07

